

WELKOM IN ROTTERDAM!

De uitdaging van deze wandeltocht door het centrum van Rotterdam zit in de vele verlokkingen. Probeer dit 'Rondje Rotterdam' maar eens te volbrengen. Geniet van de gezellige cafés, terrasjes, bijzondere winkels, galeries en musea. Veel plezier op deze verrassende ontdekkingstocht door Rotterdam.

CENTRAAL STATION

1

→ S. van Ravensteyn (1950-1957)

In 1953 is met de bouw begonnen. Het gebouw werd in 1957 voltooid en verving station Delftse Poort dat in 1940 werd verwoest. In de komende jaren zal dit gebied een ingrijpende metamorfose ondergaan met de komst van de internationale hogesnelheidslijn (HSL), het regionale Randstadrail en een compleet vernieuwd stationsgebouw.

GEBOUW NATIONALE NEDERLANDEN

2

→ Abe Bonnema (1986-1991)

De hoogste van de twee beeldbepalende spiegelende torens is iets meer dan 151 meter hoog. Daarmee is dit kantoorpand van Nationale Nederlanden het hoogste van Nederland.

GROOTHANDELSGEBOUW

3

→ H.A. Maaskant en W. van Tijen (1947-1953)

Een mooi voorbeeld van de wederopbouw uit het begin van de jaren vijftig. Hier zijn zo'n 150 bedrijven en winkels gevestigd. Destijds waren het bedrijven die voor de oorlog verspreid lagen over de gehele binnenstad. Met een lengte van 220 meter en een breedte van 85 meter was het toen het grootste verzamelgebouw van Europa. Heel ingenieus lopen door het gebouw wegen, totaal zo'n 1,5 kilometer lang, die het laden en lossen vergemakkelijken.

DE DOELLEN

4

→ E.H. en H.M.Kraaijvanger i.s.m. R.H. Fledderus (1955-1966)

Vernoemd naar het vroegere muziekcentrum dat tijdens het bombardement van mei 1940 werd verwoest. In 2000 heeft er een uitbreiding van het gebouw plaatsgevonden

van architect Jan Hoogstad. Op het dak en boven de oude binnenplaats zijn nieuwe congres- en vergaderfaciliteiten gebouwd. In de grote en kleine zaal kan het publiek genieten van symfonische muziek (waaronder alle concerten van het Rotterdams Philharmonisch Orkest), kamermuziek, wereldmuziek, populaire muziek, kinderconcerten en lunchconcerten.

→ **TIP: in het Doelencafé zijn er op zondagmiddag regelmatig jazzconcerten.**

MILLENNIUMTOREN

5

→ Web Zerafa Menkes, (2000)

In de Millenniumtoren bevindt zich het Westin Hotel dat gevestigd is op de eerste 14 verdiepingen van het 149 meter hoge gebouw. Het hotel staat bekend als het een van de meest moderne en luxueuze van de stad.

HET PLAZA

6

→ Ellerman, Lucas, Van Vugt (1984-1992)

Dit multifunctionele gebouw omvat kantoorruimte, een woontoren, een parkeergarage, een winkelcentrum en een casino. De beelden die het Plaza verfraaien zijn van de Britse kunstenaar Theo Crosby en hebben veel stof doen opwaaien. De kwalificatie van 'weenawijf' voor het goudkleurige Florabeeld boven de entree geeft goed weer hoe sommigen de beelden waarderen. Het beeld is 5 meter hoog, weegt ruim 1.000 kilo en is verguld met 24-karaats bladgoud.

KRUISKADE

7

Deze winkelstraat, die wel eens de 'PC Hoofdstraat' van Rotterdam wordt genoemd, biedt een exclusief aanbod aan winkels en restaurants. Met bijvoorbeeld de 'meester van het maatpak' Oger, de inspirerende optiek van 'Akkerman', Cartier, Cachou en Shoebaloo.

SCHOUWBURGPLEIN

8

→ Adriaan Geuze (1992-1997)

Het Schouwburgplein, omgeven door de Doelen, de Rotterdamse Schouwburg en Pathé bioscoop is een onorthodoxe oplossing voor het klassieke plein. Het is een lichte metaalconstructie bovenop het dak van een bestaande parkeergarage. Groen/blauw licht schijnt van onderaf door het metaal.

Bezoekers kunnen de vier schijnwerpers, gemonteerd op hydraulische masten bewegen. Het ontwerp heeft onder Rotterdammers veel weerstand opgevoerd. Maar welke stad heeft nu een plein van hout, rubber, beton en ijzer?

ROTTERDAMS SCOUWBURG

9

→ W.G. Quist (1982-1988)

De vierkante doos aan de overzijde van het ijzeren plein is de Rotterdamse Schouwburg. Er is een ingenieuze vrachtwagenlift ontwikkeld waarbij laden en lossen in de hoogte plaatsvindt. De beelden aan de voorzijde zijn van George Rickey en bewegen in de wind.

→ **TIP: Tin Tin's Latin Cigar Bar.**

Vanaf een uur of vijf kan iedereen hier terecht voor een speciaal biertje, een Cubaanse rumcocktail en natuurlijk een goede sigaar. Mauritsstraat.

LIJNBAAN

10

→ J.H. van den Broek en J.B. Bakema (1953)

Vroeger was de Lijnbaan de voornaamste winkelstraat van Rotterdam en omstreken. Het was tijdens de opening in 1953 Europa's eerste autoloze winkelpromenade. Inmiddels is er een groot aanbod van warenhuizen en leuke kleine winkels te vinden.

STADHUISPLEIN

11

Op het Stadhuisplein staat het Monument voor de gevallen van Mari Andriessen. Het beeld bestaat uit twee mannen, een vrouw en kind (voorstellende verleden, heden en toekomst) en is een eerbetoon aan de Rotterdammers die hun leven gaven voor de bevrijding. Het Stadhuisplein is met zijn kroegen en drukke terrassen in de avonduren en tijdens de zomerse dagen een ontmoetingsplaats voor vele Rotterdammers en bezoekers van de stad.

STADHUIS

12

→ Henri Evers (1912-1920)

Op de Coolsingel, tegenover het Stadhuisplein, staat het Stadhuis. Op 15 juli 1915 werd de eerste steen gelegd door koningin Wilhelmina. Het monumentale gebouw is symmetrisch van opzet, met centraal de hoofdentree. De moderne betonconstructie met de 71 meter hoge klokkentoren is weggewerkt achter een zandstenen gevel. Het gebouw is verder opgebouwd rond een binnenhof, ingericht als parkje dat

voor iedereen toegankelijk is, bijvoorbeeld via de straat die het gebouw doorkruist.

BEURS / WTC

13

→ J.F. Staal / R.B. van Erk en A.H. Verbeek

De 'oude beurs' van J.F. Staal is in functionalistische stijl gebouwd. Het is het eerste gebouw dat na de oorlog werd hersteld. Het World Trade Center, de bovenbouw van het 90 meter hoge groene beursgebouw, stamt uit 1986.

→ **TIP: Staal boulevardcafé en brasserie.**

Geniet van een kleine hap of diner op het terras van de Beurs of in de sfeervolle brasserie erboven.

BEURSTRAVERSE

14

→ P. de Bruijn (1986-1996), inrichting J. Jerde

De Beurstraverse, beter bekend als 'de Koopgoot', is gebouwd als verbinding voor de winkels aan de Hoogstraat (ten oosten van de Coolingsingel) en de Lijnbaan (ten westen van de Coolingsingel). Het moderne ontwerp en de uitvoering met

veel natuursteen, maakt dat winkelen hier een luxe sfeer heeft.

→ **TIP: Häagen Das. Een echte aanrader voor de liefhebber is de ijssalon in het midden van de Beurstraverse**

SCHIELANDSHUIS

15

→ J. Lois i.s.m. P. Post (1662-1665)

Even voorbij de hoek van de Hema ligt een van de oudste gebouwen van de stad. Het Schielandshuis is gebouwd in de stijl van Hollands classicisme met barokke details. In 1665 trok het Hoogheemraadschap van

Schieland in het gebouw. Toen Napoleon in 1811 Rotterdam bezocht werd dit een geschikte locatie bevonden om hem te laten overnachten. Het gebouw is grondig gerestaureerd tussen 1981-1985 en huisvest nu het Historisch Museum.

→ **TIP: Stad van Rotterdammers. Bezoek in het Schielandshuis deze bijzondere multimediale presentatie**

LAURENSKERK

16

Achter de Hoogstraat ligt de Grote- of Sint Laurenskerk, genoemd naar de patroonheilige van de stad. Sinds de reformatie is het niet langer een rooms-katholieke kerk. Het gebouw kreeg zijn huidige vorm rond 1525, maar werd zwaar getroffen tijdens het bombardement op de 14e mei. Het duurde tot 1968

voor de kerk weer bezoekers kon ontvangen. Binnen zijn mooie praalgraven te zien en een (gespaard) koorwerk. Torenbeklimmingen van mei tot september, elke 3e zaterdag van de maand.

DESIDERIUS ERASMUS

17

→ Hendrick de Keyser, (1622)

Het oudste beeld van Nederland staat op het Grotekerkplein op steenworp afstand van de Laurenskerk. Wijsgeer Erasmus werd geboren in Rotterdam ergens tussen 1467 en 1469.

CENTRALE BIBLIOTHEEK

18

→ J. Boot (Van den Broek en Bakema, 1983)

De grootste openbare bibliotheek van Nederland is het opvallende gebouw aan de Binnenrotte. Het witte, zes verdiepingen tellende, trapsgewijs oplopende gebouw heeft binnen een roltrappenhuis met uitzicht over de hele stad. De gele buizen aan de buitenzijde zijn er ten behoeve van de aanvoer van frisse lucht. Ze doen sterk denken aan het Centre Pompidou in Parijs en het gebouw heeft daardoor verschillende bijnamen zoals 'stofzuiger' en 'buisbaby'.

→ **TIP: Dik-T. In de bibliotheek is deze literaire brasserie gevestigd.**

Eten en drinken kan er binnen of op het dakterras met uitzicht op de Binnenrotte.

OMGEVING NIEUWEMARKT

19

Dit gebied heeft de laatste jaren een ontwikkeling doorgemaakt van typisch Rotterdams straatbeeld naar een meer kosmopolitische uitstraling. Steeds meer designwinkels met een keur aan meubelen, verlichting en kleding fleuren het gebied op. De horeca met ultramoderne coffeebars en take-aways past perfect in het nieuwe beeld.

→ **TIP: Urban Espresso Bar.**

Een artistieke plek voor een goede kop koffie en lekkere hapjes.

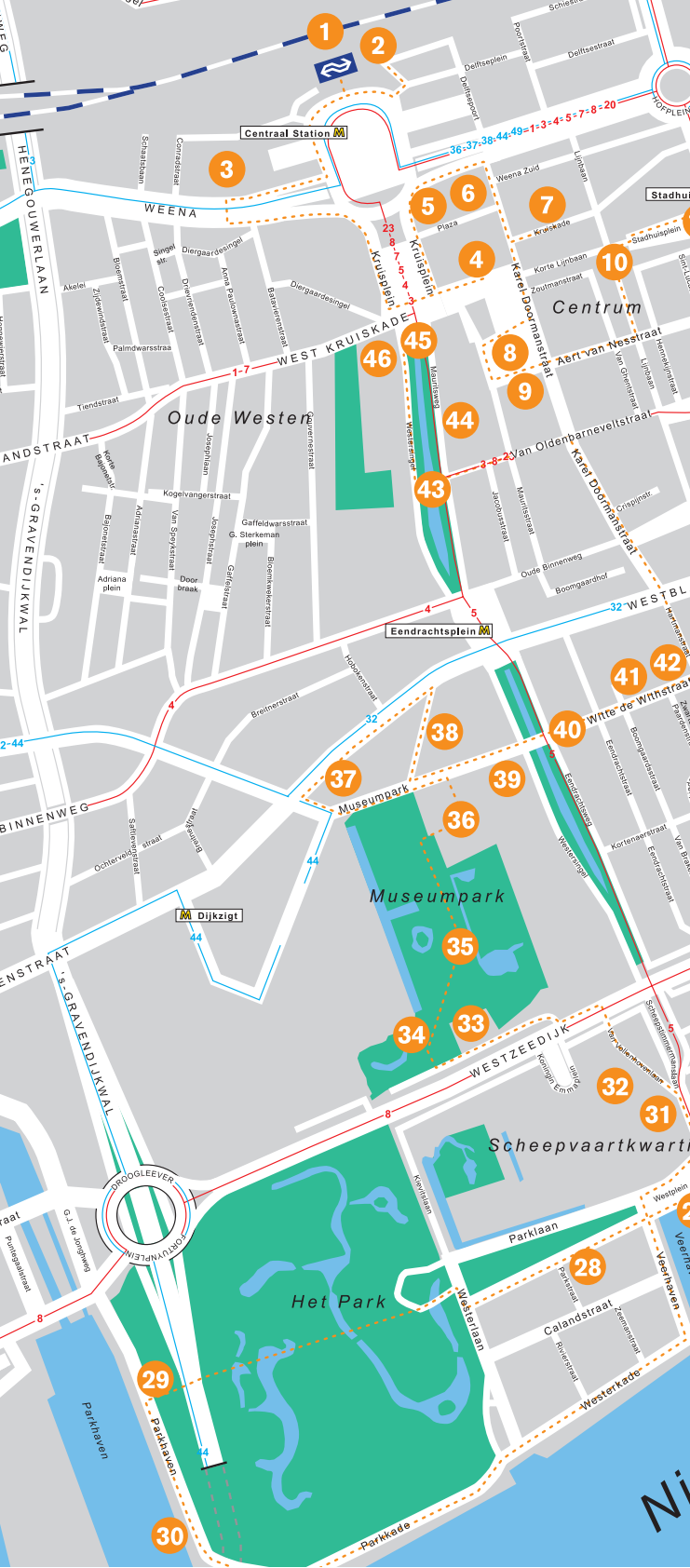

STATION BLAAK

20

→ R. Reijnders (1993)

Het Station Blaak is een opvallende architectonische verschijning door de overkapping die iets weg heeft van een vliegende schotel. Rotterdammers gaven het station de bijnaam 'de fluitketel'. De schotel hangt aan een grote stalen boog waarin twee kleuren neonbuizen zijn aangelegd. Is het blauw, dan rijdt de trein in de richting van de rivier. Is het geel, dan rijdt een trein richting stad.

Colofon: Rondje Rotterdam is een uitgave van Rotterdam Marketing. Fotografie: Hannah Anthonysz, Maarten Laupman, Rob Niemantsverdriet, Jan van der Ploeg. Foto cover: Rob Niemantsverdriet. Redactie: Rotterdam Marketing. Ontwerp: Trichis Publishing, Rotterdam. Druk: Van Dijk Printmanagement, Breda.

Rotterdam Marketing, Postbus 30235, 3001 DE Rotterdam,
 (010) 205 15 00, contact@rotterdam-marketing.nl

WWW.ROTTERDAM.INFO

KUBUSWONINGEN

21

→ Piet Blom (1978-1984)

Piet Blom kreeg de opdracht om op een bijzondere wijze de brug te bouwen over de drukke verkeersader die de Blaak met de Oude Haven verbindt. In de paal van iedere woning bevindt zich het trappenhuis. Elke woning bestaat uit 3 verdiepingen. Nieuwsgierig? Op nummer 70 is één van de woningen van binnen te bekijken.

OUDE HAVEN

22

Historische schepen vullen het moderne decor van de Oude Haven mooi aan. Hier staat de eerste Nederlandse wolkenkrabber 'Het Witte Huis' van architect W. Molenhoek uit 1897. Op zomerse dagen zitten de terrasjes om de haven tot in de late uurtjes vol. Maar ook op koudere dagen is de Oude Haven een geliefd gebied om te eten, drinken en dansen.

VERWOESTE STAD

23

→ Ossip Zadkine (1951)

Dit bronzen kunstwerk is het belangrijkste oorlogsmonument van de stad. Het gat in het lichaam symboliseert hoe Rotterdam in het hart werd getroffen door het Duitse bombardement.

MARITIEM MUSEUM ROTTERDAM

24

→ W.G. Quist (1981-1986)

In 1852 ontstond hier op aandringen van Prins Hendrik (1820-1879) de Modelkamer van de Koninklijke Nederlandsche Yachtclub. De collectie omvat tegenwoordig een half miljoen maritieme objecten. Er zijn uiteenlopende exposities waaronder de vernieuwde interactieve kindertentoonstelling 'Professor Plons'.

HAVENMUSEUM

25

Het Havenmuseum is een 'werkend' museum. Daarom valt er altijd wat te zien en te beleven. In de Leuvehaven liggen allerlei soorten schepen, bokken en een graanelevator. Speciale aanrader is het stoomschip 'Buffel'.

→ **TIP: Walk of Fame.**

Tussen het Havenmuseum en de Erasmusbrug ligt de Walk of Fame. Hier zijn 200 nationale- en internationale beroemdheden in beton vereeuwigd. Bezoekers kunnen in de voetstappen staan van onder anderen Tina Turner, Shirley Bassey, Cliff Richard, Johan Cruijff en Johnny Kraaykamp.

ERASMUSBRUG

26

→ Ben van Berkel (1996)

De Erasmusbrug verbindt het noordelijk en zuidelijk deel van Rotterdam, gescheiden door de Maas, aan elkaar. De 800 meter lange hangbrug heeft een 139 meter hoge betonnen pyloon die met 32 tuien is gemonteerd. Door de vorm van de pyloon kreeg de brug de bijnaam 'De Zwaan'.

Extra wandeling Kop van Zuid

Op dit punt kunt u van de wandeling afwijken door over de Erasmusbrug te lopen richting de Kop van Zuid.

WERELDMUSEUM

27

→ A.N. Godefroy (1849-1851).

Het Wereldmuseum laat eigentijdse én historische culturen zien van dichtbij en veraf. In de attractie Hotel 'Het Reispaleis' kunnen kinderen van 7 t/m 13 jaar van alles te weten komen over mensen uit alle windstreken.

→ **TIP: Zenne.**

In het zomerseizoen heeft dit Turkse restaurant een terras aan de Maas met een mediterrane sfeer. Het restaurant zelf is gevestigd in het Wereldmuseum.

BELASTING & DOUANEMUSEUM

28

De tentoonstelling geeft een interessant overzicht van vele eeuwen smokkel, fraude, belastingontduiking en mislukte transacties. Ook kinderen kunnen hier hun hart ophalen met de speciale 'smokkeltrip'.

EUROMAST

29

→ Maaskant (1960)

Ontworpen ter gelegenheid van de Floriade in 1960. De 104 meter hoge toren was destijds de hoogste van Nederland. Het betonnen skelet werd in 23 dagen gebouwd. Met de smalle Space Tower uit 1970 bereikt de Euromast een hoogte van 170 meter. In het onlangs door Jan des Bouvrie gerestylede restaurant kunnen bezoekers eten en drinken met een uniek uitzicht over de stad.

OCEAN PARADISE

30

Dit opvallende drijvende paviljoen in de Ching-stijl aan de voet van de Euromast herbergt een restaurant, een hotel en een shopping centre. De gerechten uit de Chinese keuken van Sichuan, Kanton, Sjanghai en Peking zijn vers en het uitzicht op de Maas is prachtig.

SCHEEPVAARTKWARTIER

31

Het Scheepvaartkwartier is nog steeds een wijk met scheepvaartkantoren, handelshuizen, pakhuizen, consulaten en rijksdiensten. Het is een oud stukje Rotterdam waar eens de reders en havenbaronnen zetelden. De monumentale en vaak

rijk versierde panden getuigen van die tijd. Nu zijn de imposante pakhuizen veranderd in luxe appartementen en nieuwe restaurants openen hun deuren. Zo komt er langzaam meer evenwicht in een buurt waar vroeger zo'n 25.000 mensen werkten en slechts 850 woonden.

WESTELIJK HANDELSTERREIN

32

Verscholen achter een voormalig herenhuis ligt het Westelijk Handelsterrein, een rijksmonument uit 1894. Hier gaan kunst, eten en winkelen hand in hand. In de 'bovenstraat' van dit voormalige opslagterrein bevinden zich terrassen van restau-

rants en afgewisseld met kunst in galleries. Dansgelegenheden, cafés en kunst zijn in de benedenstraat te vinden.

KUNSTHAL

33

→ Rem Koolhaas en Fumi Hoshino(1889-1992)

Een van de vroege ontwerpen van Rem Koolhaas is een kunstwerk op zichzelf. Jaarlijks zijn er circa 25 exposities. De Kunsthal laat cultuur in de meest brede betekenis van het woord zien: oude kunst, nieuwe kunst, design, fotografie, van elitair tot populair. Op het dak staat een beeld uit 1992 van Henk Visch.

→ **TIP: Hoboken.**

De brasserie in de Kunsthal is voor iedereen toegankelijk. Vernoemd naar de familie die eens het Museumpark bezat en woonde in het Natuurmuseum.

NATUURMUSEUM

34

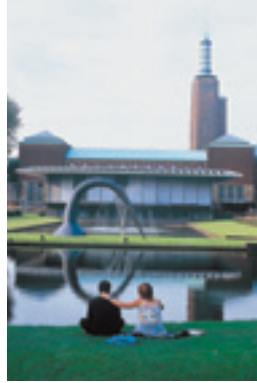
→ J.F. Metzelaar (1850)

In de voormalige villa Dijkzigt van de redersfamilie Van Hoboken tegenover de Kunsthal is het Natuurmuseum gevestigd. Opvallend is het skelet van een 15 meter lange potvis dat de hal siert. Het museum heeft twee permanente tentoonstellingen: internationale en regionale natuur.

MUSEUMPARK

35

Het Museumpark was tot vlak voor de Tweede Wereldoorlog een grasvlakte waar de koeien graasden. Het behoorde tot het uitgestrekte landgoed van de familie Van Hoboken. De gemeente Rotterdam kocht het land in de jaren twintig aan. Een van de eerste gebouwen op deze vlakte was Museum Boijmans Van Beuningen, (A. van der Steur 1928-1935). Daarnaast werden exclusieve villa's gebouwd onder de noemer het Nieuwe Bouwen, waar ook de Stijl en Nieuwe Zakelijkheid onder vallen.

Voorbeelden van deze spectaculaire stijlvernieuwing zijn Huis Sonneveld op de hoek van de Jongkindstraat uit 1933 van de architecten J.A. Brinkman en L.C. Van der Vlugt (ontwerpers van de Van Nellefabriek) en het huidige Chabotmuseum, een ontwerp van de architecten G.W. Baas en L. Stokla.

MUSEUM BOIJMANS VAN BEUNINGEN

36

Het belangrijkste museum van Rotterdam is Museum Boijmans Van Beuningen dat een collectie klassieke en moderne kunst bezit met werken van oude en nieuwe meesters als Bosch, Breughel, Rubens, Rembrandt, Vermeer, Degas, Monet, Van Gogh, Kadinsky, Dalí, Picasso, Margritte en Ernst. De collectie bevat bovendien een uitzonderlijke verzameling beeldende kunst en design.

NAi (NEDERLANDS ARCHITECTUURINSTITUUT)

37

→ Jo Coenen (1993)

Het NAI is dé plek voor de architectuurliefhebber. Per jaar worden zo'n 25 tijdelijke tentoonstellingen ingericht op het gebied van architectuur, stedenbouw en ruimtelijke ordening. De in 2004 geopende permanente tentoonstelling 'Gewoon Architectuur' geeft een overzicht van de ontwikkelingen op het gebied van

wonen in de Nederlandse Architectuur van 1850 tot nu. Het opvallende 'Museumparkbeeld' dat voor het NAI in het water staat, is van de beeldend kunstenaar Auke de Vries, die ook het Maasbeeld ('de Waslijn') bij de Willemsbrug ontwierp.

→ **TIP: Coenen.**

Deze brasserie is gevestigd in het puntje van het NAI-gebouw en heeft een terras dat uitkijkt op de vijver met het kunstwerk van Auke de Vries.

CHABOT MUSEUM

38

In een witte villa aan het Museumpark is het werk te zien van schilder-beeldhouwer Hendrik Chabot (1894-1949), een van de belangrijkste Nederlandse expressionisten. Een groot deel van zijn werkzame leven bracht hij door in Rotterdam. De 27 schilderijen in het museum maakte hij in de oorlog.

SYLVETTE

39

Dit grote stuk is een gezamenlijk beeld van Carl Nesjar en Pablo Picasso. Met de door Nesjar ontwikkelde techniek liet Picasso zijn kleine sculptuur uitvergroten. Afgebeeld is Sylvette, een vrouw die Picasso rond 1958 erg bewonderde.

WITTE DE WITHSTRAAT

40

Van gokhuis naar galerie, van crimineel naar kunstenaar. Dit schetst de opmerkelijke metamorfose van de Witte de Withstraat, tegenwoordig dé kunst -en cultuurstraat van Rotterdam. De aaneenschakeling van musea, galeries, winkeltjes en cafés zorgt ervoor dat je zeker een dag kunt rondwalen. Rotterdammers nemen ook graag een laatste slok in de stemmige nachtcafés.

WITTE DE WITH,

41

CENTRUM VOOR HEDENDAAGSE KUNST

Internationaal vermaard instituut voor hedendaagse kunst waarin een veelheid aan stijlen en tradities in de beeldende kunsten, architectuur, design en theater worden getoond. Met spraakmakende tentoonstellingen waar massacultuur, high art, conventionele stijlen, nieuwe media en regionale ontwikkelingen zich vermengen.

NEDERLANDS FOTOMUSEUM

42

Een must voor de liefhebber van fotografie: het Nederlands fotomuseum is een van de belangrijkste centra voor fotografie in Nederland. Het museum wil de verscheidenheid van de fotografie tonen. Dus niet alleen als artistieke uitingsvorm, maar juist ook als maatschappelijke medium. Zowel aanstormend talent als oude meesters krijgen aandacht.

WESTERSINGEL

43

In 1859 is de Westersingel aangelegd als onderdeel van een waterproject. Die diende vooral om de waterhuishouding en daarmee de hygiëne in de oude stad te verbeteren. De bebouwing van het gebied Westersingel, Eendrachtsweg, Mauritsweg is grotendeels 19e en bedoeld voor de 'betere klasse'.

De Westersingel wordt ook wel culturele as genoemd vanwege zijn vernieuwde uitstraling en de beeldenroute gelegen aan de singel met werk van grote beeldhouwers als Rodin.

CAFÉ DE UNIE

44

→ J.J.P. Oud (1925)

Voor de oorlog stond café De Unie (1925) op de Coolsingel, maar werd verwoest in mei 1940. Het is een ontwerp van de architect J.J.P Oud (Witte Dorp). In 1986 werd de replica gebouwd op de Westersingel. De vlakverdeling van de gevel in primaire kleuren blauw, geel en rood, kenmerkend voor de Stijl, is direct herkenbaar tussen de 19e eeuwse bouw.

VERZETSBEELD

45

→ H. van Lith (1965)

Op de kop van de Westersingel staat een verzetsbeeld ter nagedachtenis aan de oorlog. Het is een bronzen mannenfiguur die het ongebroken verzet verbeeldt.

MULTI-CULTI WINKELEN

46

OP DE WEST-KRUISKADE

De leukste multi-cultistraat van Nederland. Mensen die iets anders willen ervaren dan de doorsnee Hollandse winkelcentra mogen dit gebied niet missen. Hier kan men terecht voor geborduurde zijden stoffen, goud per ons, Japans aardewerk voor een prikkie, karpers in aquaria, american streetwear en Turkse en Marokkaanse lekkernijen. Het barst er van de eethuizen en kroegen. In het gebied wonen meer dan 150 nationaliteiten en kan de bezoeker dus de hele wereld tegenkomen.

Het begin van de West-Kruiskade (niet verwarren met de Kruiskade verderop) is het Chinatown van Rotterdam met Chinese supermarkten, restaurants, kappers, goudzaken, gebakswinkeltjes en gezondheidscentra. Het tweede deel

rondom het Tiendplein is een meniging van Indiase, Pakistaanse, Surinaamse, Turkse, Marokkaanse en Hollandse winkeltjes.

RONDJE

let's meet
in rotterdam

ROTTERDAM

WANDELTOCHT DOOR HET CENTRUM

Start/einde | **Centraal Station**
Tijd | **circa 2 uur**